

Ελληνογερμανική Συνέλευση (DGV) III 15-16 Νοεμβρίου 2012 (Θεσσαλονίκη)

- Ανασκοπική έκθεση -

Πρώτη μορφή! Επιβεβαίωση των αριθμών από το Υπουργείο Παιδείας και Έρευνας αναμένεται!

Θέμα: Επαγγελματική κατάρτιση στην Γερμανία

Την έναρξη της συζήτησης των ειδικών στα πλαίσια της Ελληνογερμανικής Συνέλευσης (DGV) έκανε με την εισήγησή του ο Κοινοβουλευτικός Ομοσπονδιακός Υφυπουργός Παιδείας και Έρευνας (BMBF), κος Thomas Rachel.

Ο Υφυπουργός κος Rachel αναφέρθηκε στο ποσοστό των 52% ανεργίας των νέων στην Ελλάδα και ότι θα πρέπει να δοθεί μια προοπτική σ' αυτούς τους νέους ανθρώπους. Στον αντίποδα με τα υψηλά ποσοστά ανεργίας στην Νότια Ευρώπη βρίσκεται η σχετικά χαμηλή ανεργία της τάξεως των 8% στους νέους της Γερμανίας. Ένας λόγος για αυτό είναι και η επαγγελματική κατάρτιση στην Γερμανία. Η οικονομία και η αγορά εργασίας βασίζονται μεταξύ άλλων και στο δυαδικό σύστημα επαγγελματικής εκπαίδευσης, το οποίο προς στιγμή αφορά 1,6 εκ. άτομα και 350 αναγνωρισμένα επαγγέλματα σ' όλη την επικράτεια.

Η βάση του συστήματος δυαδικής επαγγελματικής κατάρτισης είναι η παράλληλη εκπαίδευση στην επιχείρηση και την επαγγελματική σχολή, η οποία ολοκληρώνεται με τίτλο σπουδών επαγγελματικής κατάρτισης (κρατικά αναγνωρισμένος τίτλος επιμελητηρίου). Οι παροχές όλων των συμμετεχόντων προσώπων καταγράφονται στη σύμβαση μαθητείας. Οι νέοι εξοικειώνονται τόσο με την επαγγελματική πρακτική και την ανεξάρτητη εργασία εντός της επιχείρησης, όσο και με το θεωρητικό υπόβαθρο αυτής. Η θεωρία διαχωρίζεται σε μέρη διδασκαλίας και διασφαλίζεται βάσει μιας ενιαίας ομοσπονδιακής εγκυκλίου.

Το σύστημα δυαδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης έχει σχεδιαστεί με τέτοια ευελιξία ώστε να μπορεί να αντιδράει στις μεταβαλλόμενες απαιτήσεις της βιομηχανίας και στην εκάστοτε πραγματικότητα της αγοράς εργασίας. Πρόκειται, σύμφωνα με τον κο Υφυπουργό Rachel, συνεπώς για μια αυτόνομη διαδικασία προσαρμογής, και αναφέρθηκε στα παραδείγματα των σχετικά νέων τομέων κατάρτισης, όπως είναι η μικροτεχνολογία και η προστασία και ασφάλεια.

Περίπου τρία τέταρτα του δυαδικού συστήματος χρηματοδοτούνται από τις ίδιες τις επιχειρήσεις για την επαγγελματική κατάρτιση των δικών τους νέων στελεχών, ενώ λοιπές πηγές χρηματοδότησης είναι το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Εργασίας και Κοινωνικών Θεμάτων (BMAS), το Ομοσπονδιακό Υπουργείο Παιδείας και Έρευνας και τα Ομόσπονδα Κρατίδια. Το μικτό κόστος ανά μαθητευόμενο ήταν το 2007 περίπου 15.000 Ευρώ. Εάν υπολογιστεί ότι ένας μαθητευόμενος συνεισφέρει στην επιχείρηση με την εργασία του το ποσό κατά μέσο όρο ύψους 11.700 Ευρώ, απομένει ένα υπόλοιπο καθαρό κόστος μόλις 3.596 Ευρώ για την επιχείρηση – ενώ ορισμένες επιχειρήσεις, κατά τον κο Υφυπουργό Rachel, σημειώνουν ακόμη και κέρδος.

Προκειμένου να εξασφαλιστεί μια σταθερή υψηλή ποιότητα της κατάρτισης, υφίσταται στην επαγγελματική εκπαίδευση ένα ενιαίο εθνικό πρότυπο εκπαίδευσης, ενώ τα επαγγέλματα κατάρτισης αναγνωρίζονται σ' όλη την επικράτεια. Στην εξασφάλιση της ποιότητας συνεισφέρει ο συντονισμός του σχεδίου διδασκτέας ύλης και μαθητείας των τεχνικών επιμελητηρίων, των εμπορικών επιμελητηρίων, των επαγγελματικών σχολών και των

επιχειρήσεων. Στα πλαίσια του Ομοσπονδιακού νόμου περί επαγγελματικής κατάρτισης, οι μαθητευόμενοι διασφαλίζονται και νομικά.

Ο κος Υφυπουργός Rachel αναφέρθηκε σε δύο σημαντικά σημεία, που βοήθησαν στην καθιέρωση ενός λειτουργικού συστήματος επαγγελματικής εκπαίδευσης:

1. Η συμφωνία μεταξύ της Ομοσπονδιακής κυβέρνησης, των κυβερνήσεων των Κρατιδίων, των επιχειρήσεων και συνδικάτων
2. Το νομικό και θεσμικό πλαίσιο

Τα πλεονεκτήματα για τις επιχειρήσεις και τους νέους είναι σαφή:

- Επιχειρήσεις:
 - Συστηματική, μακρόχρονη εξέλιξη του προσωπικού
 - Συνεισφορά στην επιχειρησιακή υπεραξία
- Μαθητευόμενοι:
 - Αναγνώριση τίτλων σ' όλη την επικράτεια, τεκμηριωμένες παροχές (πλεονέκτημα ανταγωνιστικότητας)

Σήμερα υπάρχουν επιτυχημένα παραδείγματα για την εξαγωγή αυτού του συστήματος δυαδικής (αναφέρεται και ως διττή. Σ.τ. μετ.) επαγγελματικής εκπαίδευσης. Ο Κοινοβουλευτικός Υφυπουργός ανέφερε την Γερμανο-Ισπανική συνεργασία επαγγελματικής κατάρτισης. Εδώ ασχολείται ήδη μια ομάδα εμπειρογνομόνων με την αμοιβαία ανταλλαγή απόψεων. Στην εν λόγω διαδικασία συμμετέχουν τα Υπουργεία Παιδείας και τα επιμελητήρια των δύο χωρών. Στόχοι αυτής της συνεργασίας ήταν και παραμένουν η δημιουργία εθνικών προτύπων κατάρτισης, η συγκρότηση μιας ανεξάρτητης εξεταστικής επιτροπής και η δικτύωση των δύο ινστιτούτων επαγγελματικής κατάρτισης BIBB και INCUAL.

Και στην Ελλάδα υπάρχουν πολλές δυνατότητες συνεργασίας, κατά τον κο Υφυπουργό Rachel. Πρώτα βήματα έγιναν ήδη το Νοέμβριο 2011 με την καθιέρωση της διμερούς συνεργασίας με στόχο την βελτιστοποίηση της επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Ο κος Υφυπουργός απευθύνθηκε με συγκεκριμένες προτάσεις στους παραβρισκόμενους δημάρχους και περιφερειάρχες:

- Δυνατότητα πρακτικής άσκησης στην Γερμανία για νέους Έλληνες
- Ανταλλαγή μεταξύ συνεργαζόμενων πόλεων
- Δημιουργία ενός φόρουμ κατάρτισης στο Διαδίκτυο
- Διεθνείς δυαδικές κατευθύνσεις σπουδών μεταξύ Ελλάδας και Γερμανίας
- Υποβολή αιτήσεων για προγράμματα γλωσσομάθειας για την ανανέωση των γνώσεων της Γερμανικής

Ως προς το τελευταίο σημείο, ο κος Υφυπουργός Rachel ανέφερε ένα επίκαιρο πρόγραμμα του Ομοσπονδιακού Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Θεμάτων. Το εν λόγω Υπουργείο πρόκειται να ξεκινήσει τον Ιανουάριο 2013 μαζί με την Κεντρική Υπηρεσία Εύρεσης εργασίας στην αλλοδαπή (ZAV) της Ομοσπονδιακής Υπηρεσίας Εργατικού δυναμικού (BA)

ένα ειδικό πρόγραμμα με κονδύλιο 40 εκ. Ευρώ/ετησίως, το οποίο θα προσφέρει σε νέους που ενδιαφέρονται για επαγγελματική εκπαίδευση και σε άνεργα νέα τεχνικά στελέχη από τις χώρες της ΕΕ, μια επαγγελματική προοπτική στην Γερμανία. Το εν λόγω πρόγραμμα προβλέπεται αρχικά να έχει διάρκεια δύο έτη και χωρίζεται σε δύο φάσεις. Στην πρώτη, οι συμμετέχοντες θα προετοιμάζονται στην πατρίδα τους με μαθήματα γλωσσομάθειας για την παραμονή τους στην Γερμανία, ενώ στη δεύτερη φάση, οι νέοι θα τοποθετούνται στις θέσεις εργασίας τους.

Η Ελλάδα θα μπορούσε επίσης να επωφεληθεί από τη νέα ιδρυθείσα κεντρική υπηρεσία διεθνούς συνεργασίας στο τομέα της εκπαίδευσης στο Υπουργείο Παιδείας και Έρευνας, που στοχεύει από κοινού με το Γερμανικό Εμπορικό και Βιομηχανικό Επιμελητήριο (DIEHK) στην ανταλλαγή τεχνογνωσίας και στη συστηματική συμβουλευτική στο τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης. Σήμερα υπάρχουν πρώτες επαφές προς την Ιταλία, Ισπανία, Ελλάδα, Φινλανδία, Πορτογαλία και Λετονία. Η Υπουργός Παιδείας, κα Schavan, προσκαλεί την 10./11. Δεκεμβρίου οκτώ Υπουργούς Παιδείας στην Γερμανία.

Ο Κοινοβουλευτικός Υφυπουργός Rachel πληροφόρησε τους συμμετέχοντες για την πρωτοβουλία ενός ελληνογερμανικού ερευνητικού προγράμματος (πρόταση του Υπουργείου Παιδείας και Έρευνας της Γερμανίας), στο οποίο ανερχόμενοι νέοι επιστήμονες να επωφεληθούν από διμερείς δράσεις και πρότζεκτ στην έρευνα. Επιδιώκεται μια ανοικτή προκήρυξη και ως διάρκεια της δράσης καθορίζονται 2-4 χρόνια. Το έργο αυτό θα μπορούσε να χρηματοδοτηθεί ετησίως με περίπου 5 εκ. Ευρώ. Η πρόταση θα συζητηθεί έως τέλος του μήνα και σκοπός είναι τελικώς, η Ελλάδα να συμμετάσχει εντονότερα στα πολύπλευρα προγράμματα της ΕΕ.

Ο διευθυντής της Διεύθυνσης Παιδείας της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, Θεόδωρος Καρτσιώτης, ανέφερε ότι οι Υπουργοί Παιδείας ενδιαφέρθηκαν τα τελευταία χρόνια ιδιαίτερος για την επαγγελματική κατάρτιση. Η υποδομή της παιδείας στην Κεντρική Μακεδονία, καθώς και στην Θράκη, είναι πολύ καλές, ενώ η Βόρεια Ελλάδα διαθέτει δύο υπερσύγχρονες επαγγελματικές σχολές. Σημαντικό είναι, σύμφωνα με τον κ. Καρτσιώτη, να υπάρξει μια προσαρμογή της εκπαίδευσης στα δεδομένα της αγοράς εργασίας και χαιρέτησε την ανταλλαγή τεχνογνωσίας που ξεκίνησε. Τους τελευταίους 11 μήνες υπάρχει μια συνεργασία με το Γενικό Προξενείο της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γερμανίας στον εν λόγω τομέα. Ωστόσο, θα πρέπει όμως να δημιουργηθεί το θεμέλιο ενός νέου νόμου περί της επαγγελματικής κατάρτισης.

Ανταποκριτής: Philipp Haugwitz